

Guía docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Educación y lenguas en Galicia	Código	65260003	
Titulación	0 Mestrado Universitario en Profesorado de Educación Secundaria: Módulo Xenérico, Innovación Docente e Iniciación á Investigación Educativa			
Descritores				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Máster Oficial	1º cuatrimestre	Primero	Obligatoria	0
Idioma	Gallego			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinador/a		Correo electrónico		
Profesorado		Correo electrónico		
Web				
Descripción general	Esta materia ten como obxectivo central a reflexión sobre a relevancia da diversidade lingüística e o papel que o sistema educativo xoga no seu mantemento, coñecer a realidade sociolingüística galega e analizar o papel dos centros de ensino como axentes de planificación lingüística. Por tanto, a través do seu estudo, esta materia pretende incorporar a cultura da planificación e da intervención como factores esenciais da educación.			
Plan de contingencia	<p>1. Modificacións en los contenidos</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se mantienen</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada al alumnado</p> <p>4. Modificacións en la evaluación</p> <p>*Observacións de evaluación:</p> <p>5. Modificacións de la bibliografía o webgrafía</p>			

Competencias del título	
Código	Competencias del título
A1	Conocer las características de los estudiantes, sus contextos sociales y motivaciones.
A6	Conocer la evolución histórica del sistema educativo en nuestro país.
A8	Promover acciones de educación emocional, en valores y formación ciudadana.
A9	Participar en la definición del proyecto educativo y en las actividades generales del centro atendiendo a criterios de mejora de la calidad, atención a la diversidad, prevención de problemas de aprendizaje y convivencia.
A10	Relacionar la educación con el medio y comprender la función educadora de la familia y la comunidad, tanto en la adquisición de competencias y aprendizaje como en la educación en el respeto de los derechos y libertades, en la igualdad de derechos y oportunidades entre hombres y mujeres y en la igualdad de trato y no discriminación de las personas con discapacidad.
A13	Comprender las implicaciones educativas de la situación lingüística gallega y adquirir y aplicar criterios, estrategias y recursos pedagógicos para participar en la planificación y desarrollo del plan lingüístico del centro.
A14	Respetar y promover los derechos humanos, los valores de la cultura de la paz y de los valores democráticos, y el reconocimiento de los principios y fundamentos de la atención a la diversidad.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.

C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
----	---

Resultados de aprendizaje			
Resultados de aprendizaje		Competencias del título	
Saber deseñar mecanismos de recoñecemento no grupo escolar de preconceptos que conduzan á discriminación (nomeadamente lingüística) e actuacións para a súa erradicación		AP1 AP8 AP13	
Avaliar criticamente e en grupo as debilidades e as fortalezas dun proxecto lingüístico de centro de ensino real.		AP9 AP10 AP13	CM4
Participar con argumentos sólidos e as claves da redacción académica en discusións dirixidas sobre a situación sociolingüística galega, os modelos de educación plurilingüe e o papel dos centros de ensino na planificación lingüística.		AP13	CM1
A través das lecturas recomendadas, comprender a situación sociolingüística galega e coñecer a lexislación vigorante referida ao ensino das linguas en Galicia, mantendo un espírito crítico e comprometido cos valores de xustiza e equidade, asumindo a necesidade de actualización profesional ao longo da vida.		AP6 AP13 AP14	CM4

Contenidos	
Tema	Subtema
Unidade e diversidade lingüística. Modelos de educación bilingüe ou plurilingüe	Que son as linguas? Canto coñecemos sobre a diversidade lingüística? Para que serve a educación? Como apostamos polo plurilingüismo?
A situación sociolingüística da lingua galega	Coñecemento e uso da lingua galega Actitudes e preconceptos sobre as linguas. O caso galego Ameazas e fortalezas da lingua galega
As linguas no sistema educativo galego	A lexislación lingüística no sistema educativo A competencia lingüística A formación lingüística Referentes e compromisos
O papel dos centros educativos na planificación lingüística	A intervención sociolingüística no ensino. Obxectivos e niveis de actuación O proxecto lingüístico de centro Os equipos de normalización e dinamización lingüística

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas no presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Prueba mixta	A13 C1	0	4	4
Lecturas	A1 A6 A8 A13	1	13.5	14.5
Estudio de casos	A9 A13	10	0	10
Sesión magistral	A13	3.5	0	3.5
Foro virtual	A10 A13 A14 C1 C4	0.5	4	4.5
Atención personalizada		1	0	1

(*Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos)

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Prueba mixta	Existirá unha proba obxectiva final, con contidos fundamentalmente prácticos, que o alumnado deberá superar con, cando menos, un catro para lle facer media co resto das cualificacións obtidas durante o curso.
Lecturas	O alumnado deberá demostrar a comprensión das lecturas obrigatorias a través da súa participación no caderno dixital.
Estudio de casos	Na aula estudaranse diversos supostos prácticos para responder á heteroxeneidade de centros e de situacións sociolingüística.
Sesión magistral	Presentación, desenvolvemento e análise de contidos teóricos e procedimentais fundamentais para o alumnado alcanzar as competencias e destrezas previstas na materia.
Foro virtual	Existirá un caderno dixital para comentaren os/as estudantes as sesións e debater sobre as lecturas e os temas principais que se abordaren na aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foro virtual	O docente fará un seguimento semanal do caderno dixital e dará pautas de comprensión das dúbidas que ficaren, así como ofrecerá outras lecturas alternativas. Por outra parte, todas as persoas discentes recibirán recomendacións sobre o seu seguimento das aulas e da materia no tempo en que esta se desenvolver.

Evaluación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación
Lecturas	A1 A6 A8 A13	Elaboración de informes e participación nas discusións dirixidas con argumentos apoiados nas lecturas.	10
Foro virtual	A10 A13 A14 C1 C4	Participación no caderno dixital.	30
Prueba mixta	A13 C1	Realización dunha proba final	30
Estudio de casos	A9 A13	Elaboración de supostos prácticos, individual e grupalmente.	30

Observacións avaliación

<p>Todas as actividades deberán ser entregadas de acordo cos prazos e os procedementos fixados no cronograma que o profesorado fornecerá ao alumnado no inicio das sesións e pendurará na plataforma moodle.</p> <p>O estudantado a tempo parcial e con dispensa académica realizará ou entregará as actividades obrigatorias nunha data concertada previamente cos profesores. Este alumnado deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante e, se non puiden asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.</p> <p>Para superar a materia, será condición indispensable ter realizado os estudos de casos e obter unha cualificación mínima de 4 valores sobre 10 na proba obxectiva.</p> <p>As persoas que non superaren a materia de acordo coa avaliación continuada deberán entregar en xullo, nas datas marcadas aos efectos de avaliación pola Facultade de Educación, os traballos que foren solicitados e superar tamén aquelas actividades que non tiveren superadas.</p> <p>Será considerado Non Presentado aquel/a estudante que non realizar os estudos de casos e/ou a proba obxectiva.</p>

Fuentes de información

Básica	<ul style="list-style-type: none">- Villares Naveira, L (2010). Estudos xurídicos do Decreto do plurilingüismo. Ames: Laiovento- Núñez Singala, M. (2009). En galego, por que non? Contra os prexuízos e as simplificacións sobre a lingua galega. Vigo: Galaxia- Fernández Paz, A. / Lorenzo Suárez, A. / Ramallo, F. (2007). Guía práctica para a planificación lingüística nos centros educativos. Compostela: Xunta de Galicia- Xunta de Galicia (2005). Plan xeral de normalización da lingua galega. Compostela: Xunta de Galicia- Skutnabb-Kangas, T. (2011). "Resultados do crecementismo e a homoxeneización lingüística no ensino. Quen posúe os coñecementos máis válidos?, en Lingua e Ecoloxía. VIII Xornadas sobre Lingua e Usos. A Coruña: Servizo de Normalización Lingüística da UDC- Subiela e Fente (2012). "Reflexións relativas á elaboración participativa dun marco de planificación lingüística dos centros de ensino", en A letra miúda nº 1. Compostela: GENDL- Iglesias Álvarez (2012). "Actitudes e prexuízos lingüísticos en Galicia. A súa influencia nos usos", A letra miúda nº 1. Compostela: GENDL- Asorey Vidal (). "O ensino en territorios con conflito lingüístico", Actas do I Simposio Internacional sobre o Bilingüismo: 897-904.
---------------	---

Complementaría

- Silva Valdivia, B. (2008). Lingua e escola en Galicia. Balance e propostas de futuro. Vigo: Galaxia
- Moreno Cabrera (2006). De Babel a Pentecostés. Manifesto plurilingüista. Barcelona: Horsoni
- Díaz García et al (2009). Diversidade lingüística e cultural no ensino de linguas. Santa Comba: tresCtres
- Freixeiro Mato (2002). Lingua galega: normalidade e conflito. Ames: Laiovento
- Monteagudo / Bouzada (2002). O proceso de normalización lingüística do idioma galego (1980-2000) vol. II. Compostela: Consello da Cultura Galega
- Skutnabb-Kangas (2000). Linguistic genocide in education or worldwide diversity and human rights?. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates
- Moure (2010). Ecolingüística. Entre a ciencia e a ética. A Coruña: Servizo de Normalización Lingüística da UDC
- Calvet (1995). A guerra das linguas e as políticas lingüísticas. Compostela: Laiovento
- García Plata (I). "A planificación lingüística nos centros de ensino. A experiencia de Catalunya". A letra miúda nº 2. Compostela: GENDL
- Ponencia de Lingua do Consello da Cultura Galega (1999). Dereitos lingüísticos. Compostela: Consello da Cultura Galega
- Sanmartín Rei (2011). Unha outra guía para a intervención lingüística. A Coruña: Servizo de Normalización Lingüística da UDC
- Subiela (2009). "Democracia e política lingüística en Galiza", en Monteagudo (coord.) Sociedades plurilingües: da identidade á diversidade. Compostela: Consello da Cultura Galega
- Silva Valdivia, B. (2008). Lingua e escola en Galicia: balance e propostas de futuro . Vigo: Galaxia
- Moreno Cabrera, J. C. (2006). De Babel a Pentecostés. Manifesto plurilingüista. Barcelona: Horsoni
- Díaz García et al (2009). Diversidade lingüística e cultural no ensino de linguas . Santa Comba: tresCtres
- Silva Valdivia, B. (2010). Avaliación da competencia do alumnado de 4º da ESO nos idiomas galego e castelán. Santiago: Universidade Freixeiro Mato, X. R. (2002 [1997]). Lingua galega: normalidade e conflito. Ames: Laiovento
- Monteagudo, H. /Bouzada, X. (2002). O proceso de normalización lingüística do idioma galego (1980-2000). Vol. II. Educación . Compostela: Consello da Cultura Galega
- Skutnabb-Kangas, T. (2000). Linguistic genocide in education or worldwide diversity and human rights?. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates
- Moure, T. (2010). Ecolingüística. Entre a ciencia e a ética . A Coruña: Servizo de Publicacións da Universidade da Coruña
- Calvet, L.J. (1995). A guerra das linguas e as políticas lingüísticas. Compostela: Laiovento
- García Plata, Ignasi (I). "A planificación lingüística nos centros de ensino. A experiencia de Catalunya", A letra miúda nº 2, Revista de sociolingüística da CGENDL . Compostela: GENDL
- Ponencia de lingua do Consello da Cultura Galega (1999). Dereitos lingüísticos. Compostela: Consello da Cultura Galega
- Sanmartín Rei, G. (2011). Unha outra guía para a intervención lingüística. A Coruña: Servizo de Normalización Lingüística da UDC
- Subiela, X. (2009). "Democracia e política lingüística en Galiza", en Monteagudo (coord.) Sociedades plurilingües: da identidade á diversidade. Compostela: Consello da Cultura Galega
- García Negro, Mª do Pilar (1991). O galego e as leis. Aproximación sociolingüística. Pontevedra: Cumio
- Silva Valdivia, B. (2008). Lingua e escola en Galicia: balance e propostas de futuro . Vigo: Galaxia
- Moreno Cabrera, J. C. (2006). De Babel a Pentecostés. Manifesto plurilingüista. Barcelona: Horsoni
- Díaz García et al (2009). Diversidade lingüística e cultural no ensino de linguas . Santa Comba: tresCtres
- Silva Valdivia, B. (2010). Avaliación da competencia do alumnado de 4º da ESO nos idiomas galego e castelán. Santiago: Universidade Freixeiro Mato, X. R. (2002 [1997]). Lingua galega: normalidade e conflito. Ames: Laiovento
- Monteagudo, H. /Bouzada, X. (2002). O proceso de normalización lingüística do idioma galego (1980-2000). Vol. II. Educación . Compostela: Consello da Cultura Galega
- Skutnabb-Kangas, T. (2000). Linguistic genocide in education or worldwide diversity and human rights?. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates
- Moure, T. (2010). Ecolingüística. Entre a ciencia e a ética . A Coruña: Servizo de Publicacións da Universidade da Coruña
- Calvet, L.J. (1995). A guerra das linguas e as políticas lingüísticas. Compostela: Laiovento
- García Plata, Ignasi (I). "A planificación lingüística nos centros de ensino. A experiencia de Catalunya", A letra miúda nº 2, Revista de sociolingüística da CGENDL . Compostela: GENDL
- Ponencia de lingua do Consello da Cultura Galega (1999). Dereitos lingüísticos. Compostela: Consello da Cultura Galega
- Sanmartín Rei, G. (2011). Unha outra guía para a intervención lingüística. A Coruña: Servizo de Normalización Lingüística da UDC
- Subiela, X. (2009). "Democracia e política lingüística en Galiza", en Monteagudo (coord.) Sociedades plurilingües: da identidade á diversidade. Compostela: Consello da Cultura Galega
- García Negro, Mª do Pilar (1991). O galego e as leis. Aproximación sociolingüística. Pontevedra: Cumio
- Silva

Valdivia, B. (2008). *Lingua e escola en Galicia: balance e propostas de futuro*. Vigo: Galaxia

Moreno Cabrera, J. C. (2006). *De Babel a Pentecostés. Manifesto plurilingüista*. Barcelona: Horson

Díaz García et al (2009). *Diversidade lingüística e cultural no ensino de linguas*. Santa Comba: tresCtresSilva

Valdivia, B. (2010). *Avaliación da competencia do alumnado de 4º da ESO nos idiomas galego e castelán*. Santiago: Universidade

Freixeiro Mato, X. R. (2002 [1997]). *Lingua galega: normalidade e conflito*. Ames: Laiovento

Monteagudo, H. /Bouzada, X. (2002). *O proceso de normalización lingüística do idioma galego (1980-2000)*. Vol. II. Educación. Compostela: Consello da Cultura Galega

Skutnabb-Kangas, T. (2000). *Linguistic genocide in education or worldwide diversity and human rights?*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates

Moure, T. (2010). *Ecolingüística. Entre a ciencia e a ética*. A Coruña: Servizo de Publicacións da Universidade da Coruña

Calvet, L.J. (1995). *A guerra das linguas e as políticas lingüísticas*. Compostela: Laiovento

García Plata, Ignasi (). "A planificación lingüística nos centros de ensino. A experiencia de Catalunya", *A letra miúda* nº 2, *Revista de sociolingüística da CGENDL*. Compostela: GENDL

Ponencia de lingua do Consello da Cultura Galega (1999). *Dereitos lingüísticos*. Compostela: Consello da Cultura Galega

Sanmartin Rei, G. (2011). *Unha outra guía para a intervención lingüística*. A Coruña: Servizo de Normalización Lingüística da UDC

Subiela, X. (2009). "Democracia e política lingüística en Galiza", en Monteagudo (coord.) *Sociedades plurilingües: da identidade á diversidade*. Compostela: Consello da Cultura Galega

García Negro, Mª do Pilar (1991). *O galego e as leis. Aproximación sociolingüística*. Pontevedra: Cumio

Recomendaciones
Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente
Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente
Asignaturas que continúan el temario
Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías